

**INFORMACIJA APIE
VYRIAUSIOSIOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
2016 M. VEIKLĄ**

VYRIAUSIOJI
ADMINISTRACINIŲ
GINČŲ
KOMISIJA

Vilnius
2017 m.

TURINYS

ĮŽANGA	3
I. STRATEGINIS TIKSLAS	3
II. MISIJA IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	5
III. TEISĖKŪROS INICIATYVOS	8
IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS	8
V. VEIKLOS EFEKTYVUMO VERTINIMAS	8

IŽANGA

Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo 6 str. 3 d. nustatyta, kad Vyriausioji administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija) kartą per metus teikia informaciją apie savo veiklą Vyriausybei. Vadovaujantis šia nuostata Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiama informacija apie Komisijos 2016 m. veiklą.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) 2.2 p. Komisijai, kaip asignavimų valdytojai (kodas 90.55.2941), yra taikomos Metodikos nuostatos. Tačiau, Komisijai dėl savo veiklos pobūdžio neatliekant viešojo administravimo funkcijų, teikiamoje informacijoje Metodika remiamasi tik iš dalies. Komisijai, nepriskirtai ministrų valdymo sritims, tačiau su teisingumo ministro kuruojama sritimi susijusiai institucijai, teisės aktais specialios atsiskaitymo už metinės veiklos rezultatus tvarkos nenumatyta.

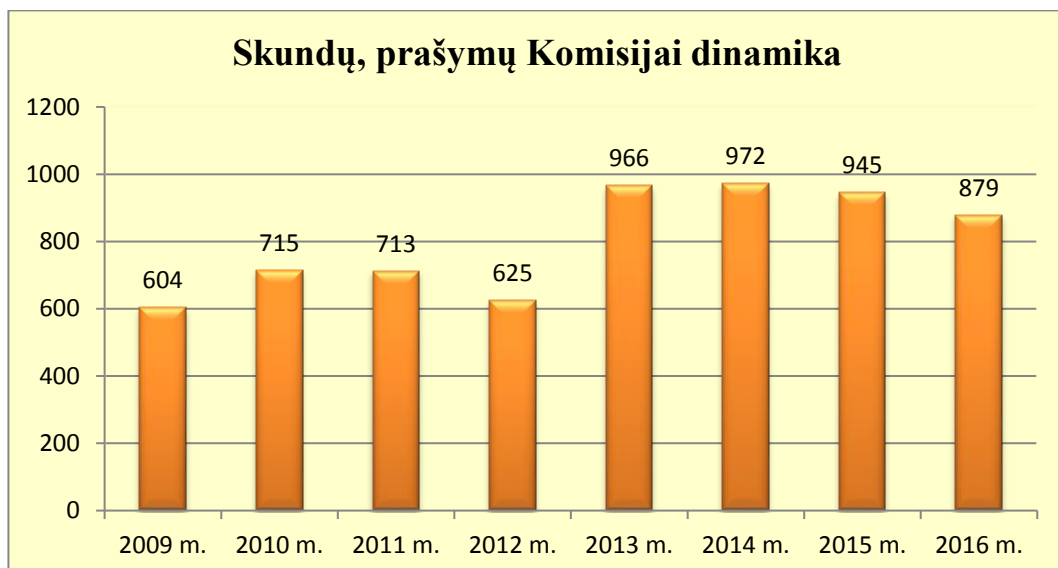
Teikiama veiklos informacija yra parengta remiantis Komisijos pirmininko 2015 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 6P-14 patvirtintu Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos 2016–2018-ųjų metų strateginiu veiklos planu (toliau – Strateginis veiklos planas), kuriuo buvo numatytas Komisijos 2016 m. darbo strateginio tikslo „01 Užtikrinti asmenų teisę spręsti ginčus be teismo“ ir programos „01.01 Administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka“ įgyvendinimas.

I. STRATEGINIS TIKSLAS

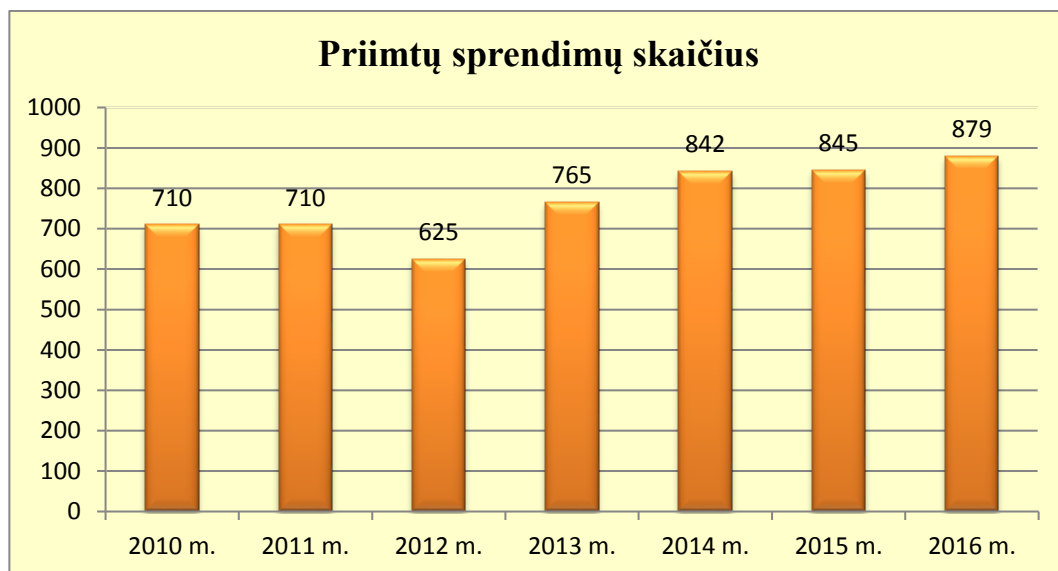
Komisijos darbo strateginis tikslas yra užtikrinti asmenų teisę spręsti administracinius ginčus be teismo.

Komisija yra nepriklausoma ikiteisminė institucija. Vykdydama administracinių ginčų sprendimo funkciją, Komisija veikia kaip nepriklausomas kvaziteismas ir savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos, Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymais. Komisija, sprendama administracinius ginčus, taiko tiek Lietuvos Respublikos įstatymus ir poįstatyminius teisės aktus, tiek Europos Sąjungos teisinį reglamentavimą atitinkamoje srityje, atsižvelgia į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką atitinkamoje teisės taikymo srityje. Teisės aktais Komisijai nesuteiktas valdymo institucijos statusas, ji yra teisėsaugos institucija, prisidedanti prie teisingumo vykdymo.

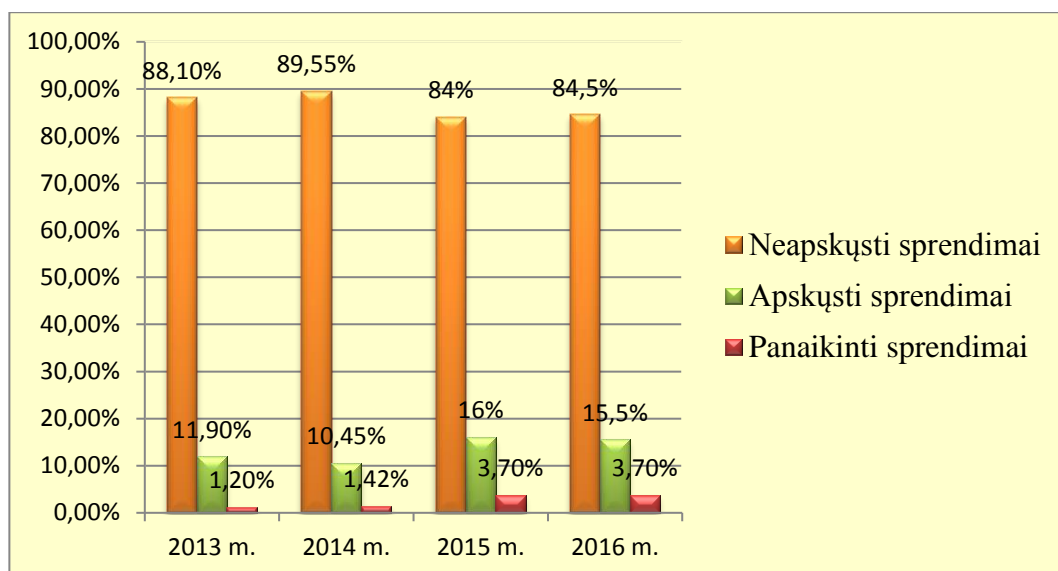
Pasinaudodami išankstine administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka 2016 m. į Komisiją su skundu (prašymu) kreipėsi 879 asmenys, t. y. 7 % mažiau nei 2015 m. (į Komisiją 2015 m. kreipėsi 945 asmenys).

Teisės aktais nustatytais terminais Komisijoje buvo priimti 849 sprendimai, t. y. 0,5% daugiau nei 2015 metais (845 sprendimai). Strateginiu veiklos planu buvo planuota, kad asmenų, pasinaudojusių išankstine administracinių ginčų sprendimo ne teisme tvarka, skaičius turėjo padidėti 1 % lyginant su 2015 m., tačiau tokios prognozės (planavimas) nepasitvirtino. Pastarųjų trijų metų duomenys liudija tai, jog besikreipiančių asmenų dėl ginčo išnagrinėjimo ikiteismine tvarka skaičius stabilizavosi. Besikreipiančiųjų asmenų skaičiaus neženklų sumažėjimą galima paaiškinti tuo, jog Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 5, 10, 11, 12, 40 straipsnių, šeštojo skirsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymą, Komisija nuo 2016 m. sausio 1 d. nebenagrinėja pardavėjų, paslaugų teikėjų, pareiškėjų, nesutinkančių su Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nutarimu, skundų. 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymui Komisijoje gaunamų skundų skaičius turėtų ženkliai padidėti.

Pagal ataskaitinių metų statistinius duomenis iš 879 Komisijos priimtų sprendimų 136 sprendimai (15,5 % visų priimtų sprendimų) buvo apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui, o panaikinti 33 sprendimai (3,7 % visų priimtų sprendimų). Pažymėtina, jog iš 33 panaikintų sprendimų 6 sprendimai buvo panaikinta tik dėl to, kad ginčo šalys sudarė taikos sutartį, kurią patvirtino Vilniaus apygardos administracinis ar Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nevertinant skūstų Komisijos sprendimų pagrįstumo. Kitaip tariant, tik 27 Komisijos sprendimai buvo teismo panaikinti kaip nepagrįsti. Taigi, 743 bylose administracinis ginčas buvo išspręstas Komisijoje ir tokiu būdu sumažintas Vilniaus apygardos administracinio teismo nagrinėjamų bylų skaičius. 2015 m. Vilniaus apygardos administraciniam teismui buvo apskūsti 136 sprendimai (16 % visų Komisijos priimtų sprendimų) ir panaikinta 32 sprendimai (3,7 % visų priimtų sprendimų).

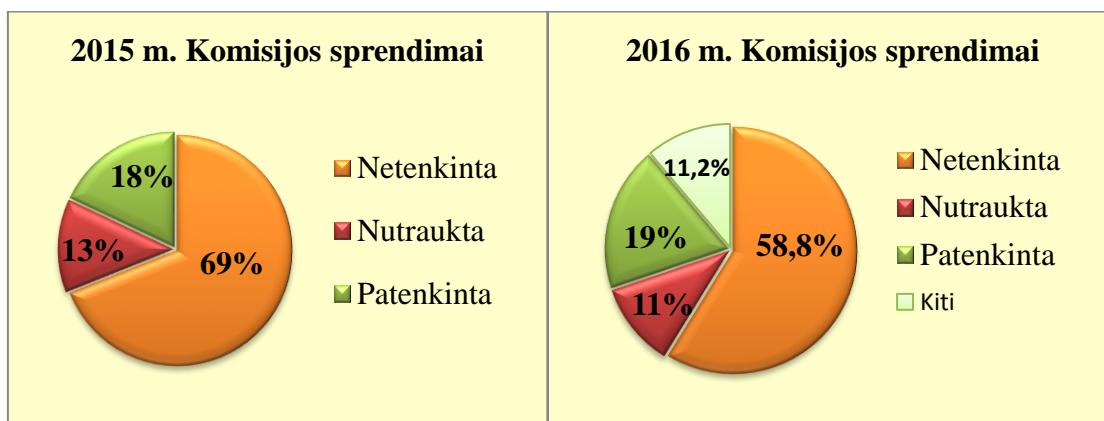
Kaip ir ankstesniais metais, Komisija teikė konsultacijas asmenims (žodžiu ir elektroninio ryšio priemonėmis) dėl skundo pateikimo Komisijai, joje nagrinėjamų ginčų tvarkos bei su viešuoju administravimu susijusiais klausimais. 2015 m. atsakyta į 30 elektroniniu paštu Komisijai atsiųstų paklausimų bei priimti ir konsultuoti 153 asmenys.

II. MISIJA IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

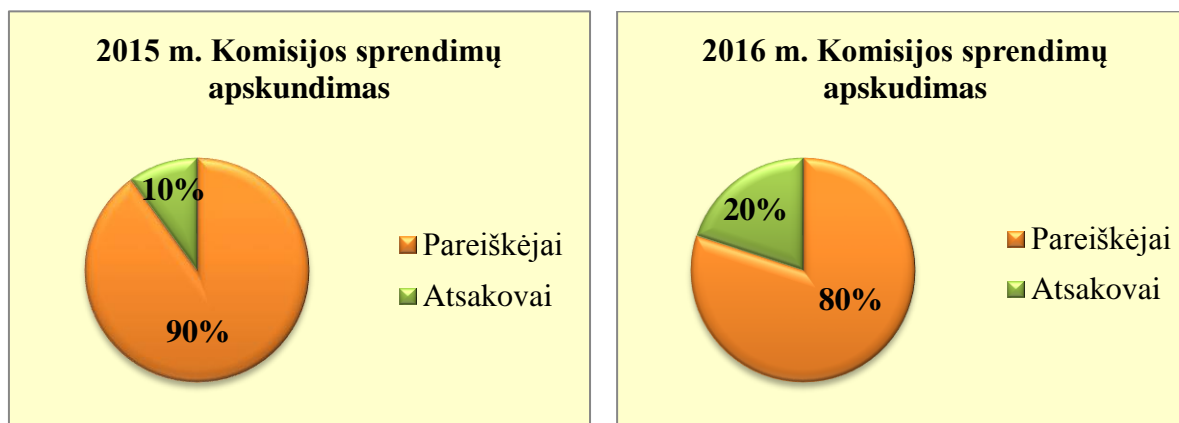
Komisijos paskirtis – objektyviai, greitai, su mažomis išlaidomis išspręsti kilusį administracinį ginčą, taip prisidėti prie žmogaus teisių gynimo, šalių sutaukinimo ir teisingumo vykdymo (Vyriausiosios administracinių ginčų komisijų nuostatų 1 p.).

Atsižvelgiant į įstatymais nustatytą Komisijos statusą, jos kompetenciją ir veiklos specifiką,

institucija vykdė jos veiklos turinį ir iškeltą strateginį tikslą pagrindžiančią programą – administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka. Komisija patenkino 19 % nagrinėtų skundų (2015 m. – 18 %), atmetė 58,8 % skundų (2015 m. – 69 %) kaip nepagrįstus, skundo nagrinėjimą, kaip nežinybingą Komisijai, nutraukė dėl 11 % skundų (2015 m. – 13 %), 11,2 % - kiti Komisijos sprendimai (posėdžio atidėjimas ir pan.).

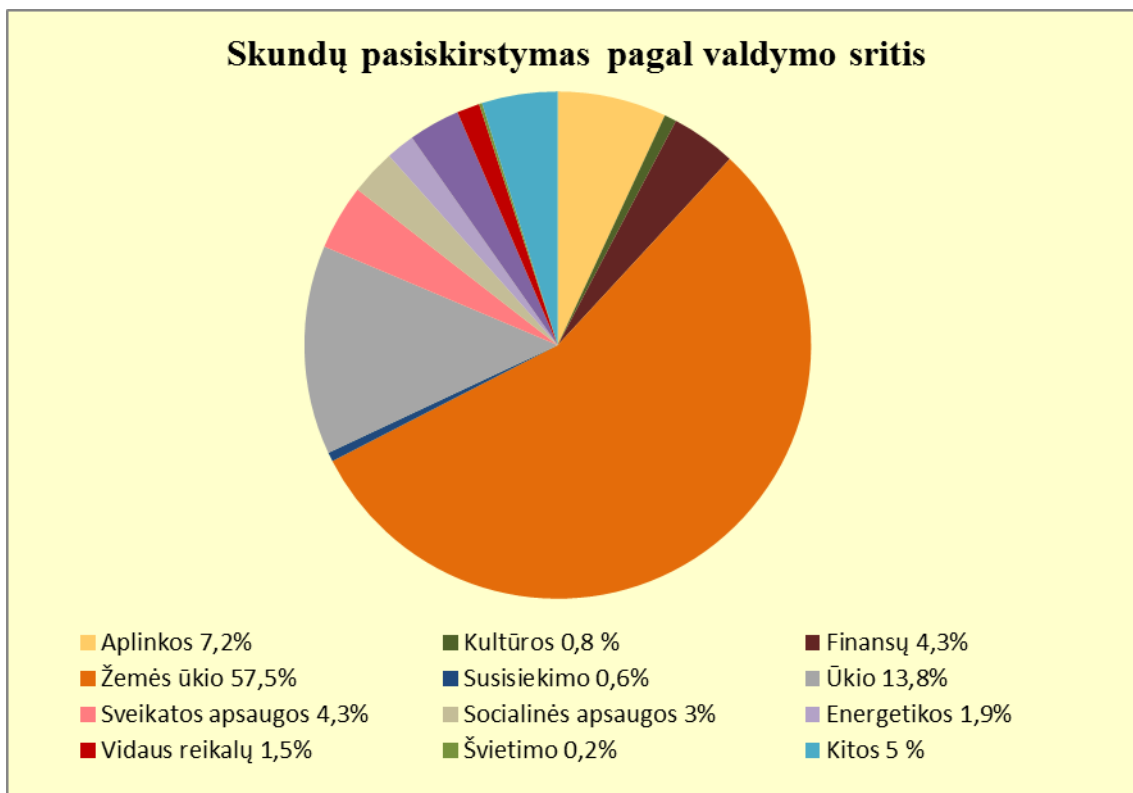

Skundus dėl Komisijos sprendimų Vilniaus apygardos administraciniam teismui daugiau teikė pareiškėjai, o ne viešojo administravimo institucijos. Pareiškėjų skundai dėl Komisijos priimtų 136 sprendimų sudarė 80 %, o atsakovų (centrinių viešojo administravimo institucijų) – 20 %.

Vertinant Komisijai pateiktų skundų pasiskirstymą pagal viešojo administravimo sritis pastebėta, jog lyginant su 2014 m. dvigubai padidėjo skundų skaičius ūkio srityje (buvo 6%), žemės ūkio srityje išaugo 7% (buvo 46 %), 1,4% - teisingumo srityje (buvo 2%). Ženkliai sumažėjo skundų skaičius švietimo srityje (buvo 2%). Skundų kiekis dėl kitų valdymo sričių išliko panašus.

Skundų pasiskirstymas pagal valdymo sritis

2016 m. Komisija, įgyvendindama Strateginį veiklos planą, laikėsi juo nustatytų veiklos prioritetų:

1. Užtikrindama, kad ginčai būtų išnagrinėti per 14 kalendorinių dienų (pratęsus skundo nagrinėjimo terminą – per 28 kalendorines dienas) nuo skundo priėmimo nagrinėti dienos, Komisija garantavo greitą ir optimalią asmens teisių gynybą. 2016 m. birželio 2 d. priėmus Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymą, bylų nagrinėjimo terminas pratęstas iki 20 darbo dienų. Operatyvus administracinių ginčų nagrinėjimas, nereikalaujantis bylinėjimosi išlaidų, atitinka Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos keliamus tikslus, siekiant administracinio proceso dalyvių laiko sąnaudų ir finansinių išteklių mažinimo.

2. Vykdamas prevencinį darbą Komisija ginčų nagrinėjimo metu viešojo administravimo principų pažeidimų, kurie nebuvo nagrinėjamų ginčų dalyku, nenustatė.

3. Komisija taip pat teikė konsultacijas savivaldybių visuomeninėms administracinių ginčų komisijoms ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo proceso klausimais, tuo prisidėdama prie asmenų teisės spręsti kilusį viešojo administravimo srityje ginčą ikiteismine tvarka įvairiuose šalies rajonuose įgyvendinimo.

III. TEISĖKŪROS INICIATYVOS

Komisija, atlikdama administracinių ginčų sprendimo funkciją, savo veikloje teisės aktus tik taiko ir neturi savarankiškos teisėkūros iniciatyvos teisės. Tačiau, siekdama tobulinti administracinius ginčus išankstine ne teismo tvarka nagrinėjančių institucijų veiklos teisinę aplinką, Komisija 2015 m. gegužės 19 d. Lietuvos Respublikos Seimui teikė pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo projekto Nr. XIIP-2878. 2016 m. birželio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymas, kurį priimant buvo įvertintos į Komisijos teiktos pastabos.

IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

2016 m. Komisijai buvo skirta 290 tūkst. eurų asignavimų. Iš jų turtui įsigyti – 12 tūkst. eurų.

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
01. 01 Administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka	290	290	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	290	290	100
iš jo:	290	290	100
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	-	-	-
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	-	-	-
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	-	-	-

V. VEIKLOS EFEKTYVUMO VERTINIMAS

Veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai leidžia įvertinti, kaip efektyviai panaudoti ištekliai sukuriant tam tikrus produktus ar rezultatus, t. y. nurodo santykį tarp išteklių ir sukurtų produktų ar rezultatų (Metodikos 57 str.). Atliekant Komisijos efektyvumo vertinimą, turi būti

atsižvelgiama į finansinius, žmogiškuosius, laiko išteklius, išnagrinėtų skundų skaičių ir priimtų sprendimų kokybę.

Komisijos tiesioginėje veikloje nėra galimybės reikštis iš viešojo administravimo kylančiais valdymo sprendimais, didinti veiklos efektyvumą kaip nors kitaip nei numato minėti teisės aktai. Jos veikla yra detalai apibrėžta imperatyviomis procesinėmis teisės aktų normomis, kurių laikymasis, nagrinėjant administracinius ginčus, yra pagrindas teisėtam ir pagrįstam sprendimui priimti. 2016 metais į Komisiją su skundu (prašymu) kreipėsi 879 asmenys. Teisės aktais nustatytais terminais buvo priimti 849 sprendimai. Iš 849 Komisijos priimtų sprendimų 136 sprendimai buvo apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui, iš kurių panaikinti 33. Atsakyta į 30 elektroniniu paštu pateiktus paklausimus, priimti ir konsultuoti 153 asmenys. Šį darbą atliko 7 Komisijos darbuotojai bei 5 Komisijos nariai. Taip pat pažymėtina, jog Komisija yra savarankiška asignavimų valdytoja. Be pagrindinės funkcijos – ginčų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo kitas savarankiškai institucijai priklausančias funkcijas (viešieji pirkimai, ūkinė – techninė – patalpų bei kilnojamo turto priežiūra, finansiniai klausimai, įstaigos internetinės svetainės administravimas, archyvo tvarkymas ir kt.) be minėtų darbuotojų atliko dar 2 Komisijos darbuotojai.

Komisijos pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas